

[Paabød.]

mes, da det afhjælper sociale savn. Jeg foreslår derfor også en ny bestemmelse indføjet i lovens § 17 som stk. 3, der går ud på, at de midler, der er reserveret til sociale selskaber, fortrinsvis skal anvendes til byggeforetagender, hvori der indrettes lejligheder til den mindst bemidlede del af befolkningen.

For det andet har det sociale byggeri en tendens til at blive overdimensioneret, f. eks. Carlsro og Carlshøj, hvilket ikke billiggør byggeriet, idet kredsen af de håndværkere, der kan magte en sådan opgave, selvsagt indskrænkes, og det gør næppe tilbudene lavere, hvad selskaberne heller ikke er interesseret i, da de lever af administrationshonorarerne, hvis størrelse er afhængig af byggeomkostningerne.

Den overvægt, der er givet det såkaldte sociale byggeri i den nuværende lov, må befrygtes at kunne slå de middelstore mestre ud og derved ad bagdøren gennemføre en socialisering af hele landets byggevirk-somhed, medmindre man udbygger den nuværende kapitel V. A.-ordning på en sådan måde, at der bliver plads til alle, hvad der vil fremme konkurrencen og modvirke opskruning af priserne på det sociale byggeri, idet man lettere kan kontrollere fremstillingsomkostningerne, når der er sammenligningsmulighed med tilsvarende udstyret privatbyggeri.

Det lovforslag, jeg herved har den ære at fremsætte, tilsigter derfor at udbygge og smidiggøre kapitel V. A.-ordningen, så at denne, indtil en endelig afvikling af det statsstøttede boligbyggeri kan ske, kan blive det af det private initiativ ofte efterlyste tredieprioritetsinstitut, hvad den efter første verdenskrig oprettede statsboligfond ikke blev på grund af konjunkturudviklingen.

På længere sigt må målet være en afvikling af byggestøttelovgivningen i takt med afviklingen af restriktionslovgivningen på boligområdet, sådan at vi igen kan nå frem til et frit boligmarked og til finansiering af byggeriet ad de normale kilder, og således at det offentliges støtte indskrænkes til løsning af egentlig sociale opgaver, f. eks. saneringen. Det er min opfattelse, at denne afvikling bedst kan ske

over kapitel V. A. Hvor hurtigt afviklingen kan ske, må tiden vise, byggeriet kræver naturligvis en planlægning; men på et så kompliceret og konjunkturpræget område kan der efter min mening ikke lovgives på meget lang sigt. Jeg finder den betragtning urimelig, at man i fjor skulle have truffet en ordning, som bindende for alle parter fastlægger forholdene i de kommende fire år, uanset hvordan udviklingen former sig. Iøvrigt har mit parti og jeg jo ikke stemt for boligstøtteleven i fjor, så vi behøver ikke at have nogen anfægtelser ved at foreslå ændringer i loven.

Ordningen efter kapitel V. A. er kort den, at private bygherrer med prioritet efter kredit- og hypotekforeningslånet kan låne 125 pct. af kreditforeningslånet, dog kun op til en lånegrænse af 75 pct. af vurderingen til stempelefterretning. Den nuværende ordning er betinget af følgende: 1) byggeriet skal anmeldes og noteres af hypotekbanken; 2) først derefter kan byggeriet igangsættes, og det skal være påbegyndt inden 2 måneder efter noteringen; 3) når ejendommen er fuldført prioriteret og stempelvurderet, indgives udbetalingsbegæring til banken, der udfærdiger pantebrev og udbetaler lånet efter pantebrevets tinglysning. Denne ordning fungerer udmærket, når der er tilstrækkelige udlånsmidler, men i den foreliggende situation er det mindre heldigt, at hele bevillingen slipper ud i løbet af april måned, idet dette modvirker den tilstræbte udjævning af byggerytmen, og det er mit indtryk, at adskillige byggerier vil bortfalde, idet man ikke vil kunne overholde 2 måneders fristen, da adskillige alvorligt mente byggerier er anmeldt på et for tidligt stadium blot for at komme med i puljen, medens der i andre tilfælde er tale om rene luftkasteller.

Jeg foreslår derfor af hensyn til byggerytmen, at bevillingen efter boligministerens nærmere bestemmelse skal udstedes kvartalsvis, og da fristen for påbegyndelse for etagebyggeriets vedkommende er for kort, foreslår jeg den forlænget til 4 måneder.

Der er jo anmeldt byggeri efter kapitel V. A. for hele rådighedsbeløbet i dette og næste finansår og et stykke ind i det tredje finansår. Man må regne med et vist frafald; sidste år var frafaldet omkring 20 pct., og